

United Nations
Nations Unies

International
Criminal Tribunal
for the former
Yugoslavia

Tribunal Pénal
International pour
l'ex-Yougoslavie

SAŽETAK PRESUDE

(Isključivo za medije. Nije službeni dokument)

ŽALBENO VEĆE

Hag, 27. septembra 2007.

SAŽETAK PRESUDE ŽALBENOG VEĆA U PREDMETU TUŽILAC PROTIV FATMIRA LIMAJA, HARADINA BALE I ISAKA MUSLIUA

U nastavku se nalazi sažetak presude koju je danas pročitao sudija Meron:

I. UVODNE NAPOMENE

Kao što je saopštio sekretar Suda, na našem današnjem dnevnom redu je predmet *Tužilac protiv Fatmira Limaja, Haradina Bale i Isaka Musliua*. U skladu s Nalogom o ponovnom zakazivanju pretresa, izdatom 18. septembra 2007. godine, Žalbeno veće će danas doneti svoju presudu.

Shodno praksi Međunarodnog suda, neću čitati tekst te presude, već samo njen dispozitiv. Umesto toga, rezimiracu pitanja pokrenuta u žalbi i zaključke Žalbenog veća. Ovaj rezime nije deo pismene presude koja je jedini merodavni izvor zaključaka i obrazloženja Žalbenog veća. Primerici pismene presude biće dostupni stranama u postupku po završetku ovog pretresa.

II. ČINJENIČNI KONTEKST

Ovaj predmet se odnosi na događaje koji su se desili u periodu od maja do jula 1998. godine u zarobljeničkom logoru u selu Lapušnik /Llapushnik/ i na obližnjoj planini Beriša. godine. Optužnica tereti navedenu trojicu optuženih za zločine koji su u tom periodu počinjeni protiv srpskih civila i Albanaca smatranih kolaboracionistima Srba. U Optužnici se navodi da su ti civili bili zatočeni u zarobljeničkom logoru Lapušnik, gde su bili držani u nehumanim uslovima i redovno podvrgavani zlostavljanju, premlaćivanju i mučenju. Za neke zatočenike navodi se da su u toku zatočenja ubijeni, dok su drugi navodno pogubljeni na obližnjoj planini Beriša 26. jula 1998. godine ili otprilike tog datuma.

Dana 30. novembra 2005. Pretresno veće je Haradina Balu proglasilo krivim za dela mučenja, okrutnog postupanja i ubistva, što sve predstavlja kršenje zakona i običaja ratovanja po članu 3 Statuta. Haradin Bala je osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 13 godina. Fatmir Limaj i Isak Musliu su oslobođeni optužbi po svim tačkama Optužnice.

Haradin Bala i tužilaštvo su 30. decembra 2005. godine uložili žalbe na prvostepenu presudu. Strane u postupku iznele su svoju usmenu argumentaciju pred Žalbenim većem na žalbenom pretresu održanom 5. i 6. juna 2007. godine.

III. OSNOVI ZA ŽALBU

Sada ću govoriti o osnovima za žalbe po redu, počev od g. Bale, koji navodi pet osnova za žalbu, pošto je ranije povukao četiri osnova za žalbu. Zatim ću govoriti o žalbi tužilaštva protiv sve trojice optuženih, počev od žalbe protiv Haradina Bale, a potom protiv Fatmira Limaja i Isaka Musliua. O zajedničkom osnovu za žalbu tužilaštva protiv sve trojice optuženih u vezi s postojanjem sistematskog udruženog zločinačkog poduhvata biće reči u

Internet address: <http://www.un.org/icty>

Media Office/Communications Service

Churchillplein 1, 2517 JW The Hague. P.O. Box 13888, 2501 EW The Hague. Netherlands

Tel.: +31-70-512-5343; 512-5356 Fax: +31-70-512-5355

kontekstu žalbe tužilaštva protiv Haradina Bale. Naposljetku, na kraju sednice, pročitacu dispozitiv drugostepene presude.

IV: ŽALBA HARADINA BALE

Osnov br. 1: Identifikacija Bale kao stražara poznatog kao "Shala"

Sada prelazim na žalbu Haradina Bale.

U prvom osnovu za žalbu, Haradin Bala tvrdi da je Pretresno veće pogrešno primenilo pravo i pogrešno utvrdilo činjenično stanje zato što je van razumne sumnje zaključilo da je on stražar Shala koji je počinio zločine za koje je osuđen. Haradin Bala tvrdi da Pretresno veće nije primenilo - ili da je pogrešno primenilo - načelo *in dubio pro reo*, budući da nije pridalo težinu činjenici da ga tri očevica nisu identifikovala na foto-albumu kao stražara poznatog kao Shala.

Žalbeno veće smatra da je Pretresno veće objektivno ocenilo sve dokaze, uključujući činjenicu da tri očevica nisu identifikovala Balu, kada je van razumne sumnje zaključilo da je Haradin Bala stražar zvan Shala. Shodno tome, Žalbeno veće zaključuje da Pretresno veće nije pogrešno primenilo načelo *in dubio pro reo*.

Haradin Bala, pored toga, tvrdi da je Pretresno veće, time što nije pridalo težinu pogrešnim identifikacijama, prebacilo na njega teret dokazivanja. Žalbeno veće zaključuje, međutim, da Pretresno veće nije teret dokazivanja prebacilo na njega, budući da se uverilo da je kumulativni efekat drugih dokaza vezanih za identifikaciju Haradina Bale kao stražara zvanog Shala takav da tu činjenicu utvrđuje van razumne sumnje.

Naposljetku, Haradin Bala tvrdi da je Pretresno veće pogrešilo što se oslonilo na njegovu identifikaciju u sudnici kao stražara zvanog Shala. Žalbeno veće zaključuje da Pretresno veće jeste pogrešno primenilo pravo kada je pridalo makar i neznatnu dokaznu težinu identifikacijama u sudnici; međutim, Žalbeno veće smatra da ova greška ne obesnažuje predmetnu odluku.

Žalbeno veće podseća da je Pretresno veće objektivno zaključilo da je iskaz Ivana Bakrača vezan za identifikaciju posebno ubedljiv. Prema tome, pošto je zaključilo da je Pretresno veće objektivno pridalo znatnu dokaznu težinu svedočenju Ivana Bakrača i samo neznatnu dokaznu težinu identifikacijama izvršenim u sudnici, Žalbeno veće ne može da zaključi da bi Pretresno veće izvelo drugačiji zaključak da nije uzelo u obzir identifikacije izvršene u sudnici.

Usled toga, prvi osnov za žalbu Haradina Bale odbija se.

Osnovi br. 2 i 4: Učešće u ubistvu devet lica na planini Beriša i u okrutnom postupanju prema svedoku br. L12.

U drugom osnovu za žalbu, Haradin Bala tvrdi da je Pretresno veće pogrešno utvrdilo činjenično stanje kada je zaključilo da je on učestvovao u ubistvu devet lica na planini Beriša 25. ili 26. jula 1998. godine, budući da on nije bio u stanju da pešice sprovede zatvorenike na planinu Beriša. Alternativno, Haradin Bala tvrdi da je Pretresno veće pogrešno primenilo pravo kada je obavezu dokazivanja prebacilo na njega i tražilo da dokaže da je bio fizički nesposoban da učestvuje u ubistvu tih devet lica.

Žalbeno veće se uverilo da je Pretresno veće razumno stalo na stanovište da je Haradin Bala bio fizički sposoban da pešice sprovede zatvorenike na planinu Beriša jer je on već pokazao da ga njegovo zdravstveno stanje nije sprečilo da učestvuje u određenim fizičkim poslovima u službi Oslobođilačke Vojske Kosova. Što se tiče Balinog alternativnog navoda, Žalbeno veće se nije uverilo da je Pretresno veće obavezu dokazivanja neprimereno prebacilo na njega i tražilo da dokaže da je bio fizički nesposoban da učestvuje u ubistvu

devet lica. Žalbeno veće konstatuje da se Pretresno veće objektivno uverilo da je tužilaštvo ispunilo svoju obavezu pobijanja razumne sumnje da je on bio fizički sposoban da učestvuje u tim delima.

Iz sličnih razloga, Žalbeno veće takođe odbacuje tvrdnju Haradina Bale u sklopu njegovog **četvrtog osnova za žalbu** da je Pretresno veće na njega prebacilo teret dokazivanja u vezi s njegovom navodnom fizičkom nesposobnošću da učestvuje u okrutnom postupanju prema svedoku br. L12.

U vezi s njegovim navodnim ličnim učešćem u ubistvima, Žalbeno veće zaključuje da je Pretresno veće pažljivo odmerilo dokaze kada je stalo na stanovište da je Haradin Bala "prisustvovao i neposredno učestvovao u pucnjavi". Iako balističkim veštačenjem nije ni utvrđeno ni isključeno učešće trećeg pripadnika OVK u tim ubistvima, nije bilo dokaza koji bi ukazivali na to da je Bala napustio lokaciju pogubljenja pre počinjenja ubistava, pa stoga Pretresno veće nije pogrešno utvrdilo činjenično stanje zato što se nije bavilo tim pitanjem. Pored toga, Žalbeno veće konstatuje da je bilo dokaza koji pokazuju da je "Shala" viđen s automatskim oružjem, a balističkim veštačenjem je utvrđeno da je upravo taj tip oružja korišćen za ta ubistva.

Shodno tome, drugi i četvrti osnov za žalbu Haradina Bale odbijaju se.

Osnov br. 6: Odbacivanje Balinog alibija

U svom **šestom osnovu za žalbu**, Haradin Bala tvrdi da je Pretresno veće pogrešno primenilo pravo i pogrešno utvrdilo činjenično stanje zato što je odbacilo njegovu odbranu putem alibija. On tvrdi da je Pretresno veće pogrešilo kada je na njega prebacilo obavezu dokazivanja i tražilo da on ustanovi da je njegov alibi dosledan i pouzdan, umesto da je jednostavno tražilo da pokaže razumnu mogućnost da su dokazi o alibiju tačni. Žalbeno veće smatra da se Pretresno veće ispravno uverilo da je tužilaštvo eliminisalo svaku razumnu mogućnost da su dokazi o alibiju tačni, te stoga nije napravilo pravnu grešku pri oceni alibija Haradina Bale. Što se tiče Balinih navoda o činjeničnim greškama u oceni dokaza o njegovom alibiju, Žalbeno veće zaključuje da su njegovi argumenti bez merituma.

Haradin Bala, pored toga, tvrdi da je Pretresno veće pogrešno primenilo pravo zato što je njegovu odluku da ne svedoči pod zakletvom uzelo kao dokaz protiv njega. Žalbeno veće konstatuje, međutim, da je Pretresno veće konkretno stalo na stanovište da se na osnovu odluke Haradina Bale da ne svedoči pod zakletvom ne može izvesti negativan zaključak, kao i da on nije pokazao da je njegova odluka da ne svedoči stvarno uzeta kao otežavajuća okolnost.

Naposletku, Haradin Bala tvrdi da je Pretresno veće pogrešilo jer nije navelo obrazloženje za odbacivanje njegovog alibija. Žalbeno veće konstatuje, međutim, da je Pretresno veće u jednom odeljku Prvostepene presude detaljno razmotrilo odbranu alibijem Haradina Bale na devet stranica i zaključuje da je Pretresno veće dalo obrazloženje za odbacivanje alibija Haradina Bale.

Šesti osnov za žalbu Haradina Bale odbija se.

Osnov br. 8: Pogrešna ocena kredibiliteta svedoka br. L04 i L06

U svom **osmom osnovu za žalbu**, Haradin Bala tvrdi da je Pretresno veće pogrešno utvrdilo činjenično stanje zato što je zaključilo da su svedoci br. L04 i L06 verodostojni, uprkos očiglednim nepodudarnostima između njihovih izjava datih predstavnicima tužilaštva posle svedočenja i izjava koje su ranije dali srpskim organima. Žalbeno veće konstatuje da je Pretresno veće zaključilo da su ti svedoci iskreni i verodostojni pošto je pažljivo preispitalo njihova svedočenja i brojne faktore koji se odnose na njihovu verodostojnost. Žalbeno veće zaključuje da bi, u svetlu činjenice da svedočenje nekoliko drugih svedoka potkrepljuje veći deo njihovih iskaza, razumni presuditelj o činjenicama mogao da zaključi

da su ti svedoci verodostojni, uprkos identičnoj nepodudarnosti u njihovim svedočenjima koja se odnosi na dužinu razgovora sa srpskim organima.

Osmi osnov za žalbu Haradina Bale odbija se.

V. ŽALBA TUŽILAŠTVA U VEZI S HARADINOM BALOM

Sada ću preći na žalbu tužilaštva.

Osnov br. 1: Balino navodno učešće u udruženom zločinačkom poduhvatu

U svom prvom osnovu za žalbu protiv Haradina Bale, tužilaštvo navodi da je Pretresno veće pogrešilo jer nije utvrdilo da je Haradin Bala bio učesnik u udruženom zločinačkom poduhvatu i da, prema tome, snosi individualnu krivičnu odgovornost za zločine počinjene u sklopu sprovođenja sistema zlostavljanja u zarobljeničkom logoru Lapušnik, kao i za zločine koji su se objektivno mogli predvideti kao moguća posledica tog sistema.

Tužilaštvo tvrdi da je sistemski udruženi zločinački poduhvat postojao: prvo, zarobljenički logor je držala OVK; drugo, uslovi u logoru svodili su se na sistem zlostavljanja; i, treće, pripadnici OVK u logoru delovali su s namerom da sprovedu taj sistem zlostavljanja.

Tužilaštvo, konkretno, tvrdi da navođenje učesnika udruženog zločinačkog poduhvata, osim činjenice da su učesnici tog poduhvata, ne predstavlja dodatni element odgovornosti za udruženi zločinački poduhvat.

Žalbeno veće ne smatra da je Pretresno veće pogrešno primenilo uzak pristup prilikom utvrđivanja identiteta učesnika udruženog zločinačkog poduhvata. Naprotiv, jasno je da se Pretresno veće nije uverilo da je tužilaštvo izvelo dovoljno dokaza o identitetu navodnih učesnika u udruženom zločinačkom poduhvatu da bi ustanovilo da je postojalo više lica koja su imala zajednički plan.

Tužilaštvo, alternativno, tvrdi da je Pretresno veće pogrešno utvrdilo činjenično stanje zato što iz dokaza nije izvelo jedini razuman zaključak, a to je da se identitet učesnika u sistemskom udruženom zločinačkom poduhvatu može u dovoljnoj meri utvrditi na osnovu kategorije kojoj su pripadali kao vojnici OVK u zarobljeničkom logoru Lapušnik, uključujući trojicu optuženih.

Žalbeno veće zaključuje da Pretresno veće nije napravilo činjeničnu grešku zato što je zaključilo da nema dovoljno dokaza da se utvrdi da je postojalo više lica koja su sprovedila zajednički plan činjenja dela okrutnog postupanja u zarobljeničkom logoru Lapušnik. Iako činjenični nalazi Pretresnog veća pokazuju da su pripadnici OVK sistematski činili dela okrutnog postupanja i mučenja u logoru, Pretresno veće se nije uverilo da su ti pripadnici OVK bili učesnici sistemskog udruženog zločinačkog poduhvata s ciljem činjenja tih zločina. Pretresno veće nije pogrešilo u vezi s tim jer je razumno stalo na stanovište da se ne može isključiti mogućnost da su pripadnici OVK koji su izmakli kontroli ili takozvani "posetioci" dolazili u logor i iz ličnih razloga, kao što je osveta, maltretirali ili ubijali zatočene civile, a ne u sklopu sprovođenja nekog zajedničkog plana.

Tužilaštvo, pored toga, tvrdi da se za svakog učesnika navodnog sistemskog udruženog zločinačkog poduhvata koji je doprineo zločinu nekog posetioca mora smatrati da je i sam istovremeno počinio taj zločin zajedno s posetiocem u sklopu osnovnog udruženog zločinačkog poduhvata. Žalbeno veće zaključuje, međutim, da Haradin Bala nije bio odgovarajuće obavešten o optužbi za takav alternativni osnovni udruženi zločinački poduhvat. Prema tome, Žalbeno veće ne smatra primerenim da se bavi meritumom tog argumenta.

Alternativno, tužilaštvo tvrdi da bi, kao pomagač i podržavalac, Haradin Bala trebalo da snosi individualnu krivičnu odgovornost za zločine koje su počinili posetioci. Žalbeno veće se nije uverilo, međutim, da se na osnovu dokaza može izvesti jedini razuman zaključak da, pored osuda za pomaganje i podržavanje koje je već izreklo Pretresno veće, Haradin Bala snosi odgovornost za pomaganje i podržavanje drugih zločina okrutnog postupanja i mučenja. Presuditelj o činjenicama mogao je da zaključi da dokazi ne pokazuju izvan razumne sumnje da je Haradin Bala svesno pružao znatnu pomoć kao pomagač i podržavalac svakog pojedinačnog dela okrutnog postupanja ili mučenja u zarobljeničkom logoru.

Usled toga, prvi osnov za žalbu tužilaštva odbija se.

Osnov br. 2: Balina kazna

U svom alternativnom **drugom osnovu za žalbu**, tužilaštvo tvrdi da je Pretresno veće pogrešilo u svojoj diskrecionoj odluci o kazni zato što je Haradina Bala osudilo na 13 godina zatvora. Prvo, tužilaštvo tvrdi da ta kazna ne odražava težinu zločina Haradina Bale; drugo, da je Pretresno veće pogrešno ocenilo olakšavajuće i otežavajuće okolnosti; i, treće, da je kazna koja mu je izrečena, kada se uporedi s kaznama izrečenim drugima, očigledno neodgovarajuća.

Žalbeno veće se uverilo da Pretresno veće, prilikom ocene težine zločina Haradina Bale, nije pogrešilo kada je upoređivalo zločine za koje je on osuđen sa zločinima koje su počinili drugi pripadnici OVK. Pored toga, sama tvrdnja da Pretresno veće nije pridalo dovoljnu težinu ulozi Haradina Bale kao počinioca ili pomagača ili podržavaoca ne pokazuje da je Pretresno veće prekoračilo svoja diskreciona ovlašćenja prilikom odmeravanja kazne, te tužilaštvo nije pokazalo grešku u vezi s tim. Što se tiče argumentacije tužilaštva u vezi s olakšavajućim efektom činjenice da je Bala postupao po naređenju i da nije imao sadističke porive, Žalbeno veće konstatuje da Pretresno veće te faktore nije uzelo u obzir kao olakšavajuće okolnosti prilikom ocene težine zločina, ali ih je imalo u vidu kao posebne okolnosti. Tužilaštvo nije pokazalo da je Pretresno veće počinilo uočljivu grešku u vezi s tim.

U vezi s argumentom tužilaštva da je kazna izrečena Haradinu Bali očigledno neodgovarajuća kada se uporedi s kaznama izrečenim u drugim sličnim slučajevima, Žalbeno veće smatra da tužilaštvo nije pokazalo da je Pretresno veće počinilo uočljivu grešku.

Naposletku, tužilaštvo tvrdi da je Pretresno veće pogrešilo jer je zanemarilo ranjivost žrtava kao otežavajuću okolnost i jer je dvostruko uračunalo podređenu ulogu Haradina Bale u svrhu ublažavanja kazne. Žalbeno veće konstatuje da Pretresno veće prilikom ocene težine zločina jeste uzelo u obzir nezaštićenost žrtava i da, kao rezultat toga, nije počinjena greška. Žalbeno veće zaključuje, međutim, da Pretresno veće jeste pogrešilo kada je dvostruko uračunalo podređenu ulogu Haradina Bale u svrhu ublažavanja kazne, ali da je ta greška toliko neznatna da je neškodljiva. Žalbeno veće smatra da bi Pretresno veće, čak i da mu se nije omakla ta greška, došlo do iste kazne.

Drugi osnov za žalbu tužilaštva protiv Haradina Bale odbija se.

VI. ŽALBA TUŽILAŠTVA U VEZI S FATMIROM LIMAJEM

Osnov br. 1: Limajevo navodno učešće u zarobljeničkom logoru Lapušnik

Sada ću preći na žalbu tužilaštva na oslobađajuću presudu Fatmiru Limaju.

U svom **prvom osnovu za žalbu**, tužilaštvo tvrdi da je Pretresno veće pogrešno primenilo pravo i pogrešno utvrdilo činjenično stanje jer je primenilo pojedinačan pristup prilikom ocene dokaza koji nisu morali da se "dokažu izvan razumne sumnje" i jer je primenilo kriterijum dokaza izvan svake sumnje umesto kriterijuma dokaza izvan razumne sumnje. Ono tvrdi da je, zbog toga, Pretresno veće pogrešilo zato što nije zaključilo da je Fatmir Limaj lično učestvovao u funkcionisanju zarobljeničkog logora Lapušnik.

Žalbeno veće zaključuje da je Pretresno veće na osnovu dokaza u celini zaključilo da tužilaštvo nije dokazalo lično učešće Fatmira Limaja u zarobljeničkom logoru, a ne na osnovu pojedinačne ocene dokaza, kako tvrdi tužilaštvo. Žalbeno veće, pored toga, odbacuje argumente tužilaštva da je Pretresno veće pogrešilo kada je primenilo viši kriterijum dokaza od kriterijuma dokaza izvan razumne sumnje.

Prvi osnov za žalbu tužilaštva odbija se. Navodi tužilaštva da je Pretresno veće pogrešilo zato što prilikom preispitivanja da li je Fatmir Limaj lično učestvovao u zarobljeničkom logoru nije uzelo u obzir njegov navodni komandni položaj i ovlašćenje da odlučuje o puštanju na slobodu biće razmotreni u sklopu drugog osnova za žalbu.

Osnov br. 2: Limajev navodni položaj komande i kontrole

U drugom osnovu za žalbu, tužilaštvo tvrdi da je Pretresno veće pogrešno primenilo pravo jer je pogrešno primenilo kriterijum dokaza izvan razumne sumnje, kao i da je pogrešno utvrdilo činjenično stanje jer nije uzelo u obzir i jer je pogrešno ocenilo sve dokaze koji se odnose na navodni komandni položaj Fatmira Limaja nad OVK u zarobljeničkom logoru Lapušnik.

U vezi s navodom da Pretresno veće nije uzelo u obzir iskaze očevidaca u logoru kao relevantne za komandnu funkciju Fatmira Limaja, već samo u svrhu identifikacije, Žalbeno veće konstatuje da se Pretresno veće jeste pozvalo na svedočenja vezana za identifikaciju kada se bavilo time da li je Fatmir Limaj bio na položaju komande i kontrole. Što se tiče navoda da Pretresno veće nije *valjano* ocenilo relevantne dokaze, iz razloga navedenih u Presudi, Žalbeno veće zaključuje da su tvrdnje tužilaštva nedovoljne da bi se dovela u pitanje objektivnost zaključaka Pretresnog veća.

Naposletku, takođe se odbacuje dalja tvrdnja tužilaštva da je Pretresno veće pogrešno ocenilo dokaze da je Fatmir Limaj razoružavao vojnike i da je stoga pogrešilo kada je neobjektivno zaključilo da to ne dokazuje da je on ostvarivao komandnu vlast. Žalbeno veće se uverilo da je Pretresno veće objektivno zaključilo da Fatmir Limaj nije imao ovlašćenja da ostvaruje disciplinske mere u smislu efikasne kontrole prilikom razoružavanja podređenih, što je uslov za krivičnu odgovornost na osnovu člana 7(3) Statuta.

Žalbeno veće se uverilo da Pretresno veće nije pogrešilo zato što je primenilo kriterijum dokaza izvan razumne sumnje na dokaze u celini i zaključuje da je Pretresno veće objektivno zaključilo da Fatmir Limaj ne snosi krivičnu odgovornost ni za jedno krivično delo kojim se tereti u Optužnici, ni po članu 7(1) ni po članu 7(3) Statuta. Zbog toga Žalbeno veće odbija ostali deo prvog osnova za žalbu tužilaštva i njegov drugi osnov za žalbu.

Najjad, Žalbeno veće podseća da su argumenti tužilaštva u okviru **trećeg osnova za žalbu**, koji se odnose na navodno učešće Fatmira Limaja u sistemskom udruženom zločinačkom poduhvatu već razmotreni zajedno s prvim osnovom za žalbu tužilaštva u vezi s Haradinom Balom. Zbog toga, po navodima tužilaštva u okviru trećeg osnova za žalbu u vezi s Fatmirom Limajem već je rešeno.

VI. ŽALBA TUŽILAŠTVA U VEZI S ISAKOM MUSLIUOM

Osnov br. 1: Musliuovo navodno učešće u logoru

Sada ću preći na žalbu tužilaštva na oslobađajuću presudu Isaku Musliuu.

U prvom osnovu za žalbu, tužilaštvo tvrdi da je pojedinačan pristup Pretresnog veća prilikom ocene dokaza o učešću Isaka Musliua u logoru bio pogrešan u pravnom smislu. Tužilaštvo, konkretno, tvrdi da je Pretresno veće pogrešno ograničilo svoju ocenu njegovog učešća u logoru na ograničeni deo dokaza, odnosno, na neposredne iskaze o vizuelnoj identifikaciji. Žalbeno veće konstatuje, međutim, da je Pretresno veće, pored iskaza o

vizuelnoj identifikaciji, uzelo u obzir i svedočenja svedoka da je Isak Musliu u relevantno vreme bio poznat kao Querqiz, da su određeni zatvorenici čuli to ime dok su ih tukli i da je lice zvano Querqiz bilo gotovo stalno prisutno u logoru otprilike od 28. juna do otprilike 23. jula 1998. godine. Žalbeno veće, prema tome, odbacuje argument da je Pretresno veće primenilo pojedinačan pristup dokazima.

Tužilaštvo, dalje, tvrdi da je Pretresno veće pogrešno primenilo pravo jer nije primenilo kriterijum dokaza izvan razumne sumnje, već je, umesto toga, primenilo kriterijum koji podrazumeva *svaku* sumnju, uključujući sumnju koja se ne zasniva na dokazima, logici ili zdravom razumu. Pored toga, tužilaštvo tvrdi da je Pretresno veće pogrešno utvrdilo činjenično stanje jer nije valjano razmotrilo relevantne dokaze o učešću Isaka Musliua u zarobljeničkom logoru.

Žalbeno veće je preispitalo da li je Pretresno veće pogrešilo zato što je odbacilo iskaze nekoliko svedoka koji su identifikovali lice koje je u zarobljeničkom logoru bilo poznato kao Querqiz. Što se tiče svedočenja Ruzdija Karpuzija u vezi s tim pitanjem, Žalbeno veće smatra da je on *video* Isaka Musliua u zarobljeničkom logoru, a ne samo da ga je *čuo*, kako je zaključilo Pretresno veće. Međutim, Žalbeno veće zaključuje, pri čemu sudija Schomburg ima suprotno mišljenje, da čak i da Isak Musliu jeste pevao u logoru, tužilaštvo nije dokazalo da bi zbog toga bilo nerazumno da Pretresno veće ne zaključi da je on odgovoran za zločine počinjene u logoru.

Tužilaštvo, dalje, tvrdi da je Pretresno veće pogrešilo jer iz kumulativnih svedočenja svedoka br. L10, L04 i L12 nije zaključilo da je Isak Musliu identifikovan u logoru. U vezi sa svedokom br. L10, Pretresno veće je stalo na stanovište da, iako je on izjavio da je identifikovao Querqiza u zarobljeničkom logoru kao, citiram, "maskiranog izvršioca", kraj citata, kojem se Shala obraćao imenom Querqiz, svedok br. L10 je takođe, citiram, "priznao da nije mogao da razlikuje Querqiza od drugih vojnika u logoru zbog maske koju je nosio", kraj citata. Prema tome, Žalbeno veće zaključuje, pri čemu sudija Schomburg ima suprotno mišljenje, da je Pretresno veće razumno stalo na stanovište da iz svedočenja svedoka br. L10 ne može da zaključi da je Isak Musliu stvarno bio čovek kojeg je svedok br. L10 znao kao Querqiza.

Što se tiče ostalih svedoka, Žalbeno veće zaključuje da je Pretresno veće razumno stalo na stanovište da svedočenje svedoka br. L04 ne pruža pouzdan osnov za zaključak da je Isak Musliu učestvovao u funkcionisanju zarobljeničkog logora i da se na osnovu svedočenja svedoka br. L12 razumno suzdržalo od zaključka da je Isak Musliu prisustvovao njegovom premlaćivanju u zarobljeničkom logoru.

Ukratko, Žalbeno veće se nije uverilo, pri čemu sudija Schomburg ima suprotno mišljenje u vezi sa svedočenjem Ruzhdija Karpuzija i svedoka br. L10, da je Pretresno veće pogrešilo zato što na osnovu svedočenja navedenih svedoka nije zaključilo da su oni identifikovali Isaka Musliua u zarobljeničkom logoru.

Što se tiče svedočenja svedoka br. L64 i L96, koji su navodno videli Querqiza da ulazi u zarobljenički logor, odnosno, u samom zarobljeničkom logoru, Žalbeno veće podseća da je Pretresno veće razumno stalo na stanovište da njihovi iskazi moraju biti nezavisno potvrđeni određenim konkretnim materijalom. Budući da je Pretresno veće razumno odbacilo iskaze svedoka br. L10, L04 i L12 da su Querqiza, ili Isaka Musliua, videli u logoru, relevantni iskazi svedoka br. L64 i L96 su nepotkrepljeni i, prema tome, razumno odbačeni.

Naposletku, tužilaštvo tvrdi da Pretresno veće nije postupilo razumno kada nije uzelo u obzir dokaze o gotovo stalnom prisustvu Isaka Musliua u selu Lapušnik i o njegovoj blizini logoru. U svetlu gorenavedenih zaključaka u vezi s iskazima svedoka, međutim, Žalbeno veće se uverilo da je razumni presuditelj o činjenicama mogao da zaključi da sama blizina zarobljeničkom logoru ne potkrepljuje zaključak da je Isak Musliu u njemu bio prisutan i da je lično učestvovao u njegovom funkcionisanju.

Ukratko, Žalbeno veće se uverilo, pri čemu sudija Schomburg ima suprotno mišljenje, da je Pretresno veće, bez obzira na neke manje greške u rezonovanju koje nemaju uticaja na presudu, razumno ocenilo dokaze u celini i zaključilo da Isak Musliu nije bio prisutan u zarobljeničkom logoru i da nije učestvovao u funkcionisanju zarobljeničkog logora Lapušnik.

Prvi osnov za žalbu tužilaštva protiv Isaka Musliua se zato odbija.

Osnov br. 2: Musliuova navodna komanda i kontrola nad vojnicima OVK u zarobljeničkom logoru

U svom drugom osnovu za žalbu, tužilaštvo tvrdi da je Pretresno veće pogrešilo zato što nije zaključilo da Isak Musliu snosi komandnu odgovornost na osnovu člana 7(3) Statuta. Tužilaštvo tvrdi da bi Pretresno veće, budući da je zaključilo da je Isak Musliu vršio komandu i kontrolu nad jedinicom Čeliku 3, takođe zaključilo da je on vršio komandu i kontrolu nad vojnicima OVK u logoru da nije propustilo da zaključi da je jedinica Čeliku 3 bila odgovorna za funkcionisanje zarobljeničkog logora.

U vezi s ulogom jedinice Čeliku 3 i njenih pripadnika u odnosu na logor, Žalbeno veće konstatuje da tužilaštvo nije pokazalo da je Pretresno veće zaključilo da je jedinica Čeliku 3 bila jedina jedinica OVK koja je, u periodu na koji se odnosi Optužnica, bila stalno stacionirana južno od glavnog puta Peć-Priština, gde se nalazio zarobljenički logor. Žalbeno veće, u vezi s tim, konstatuje da je Pretresno veće zaključilo da je jedinica Pellumbi u julu 1998. godine bila jedno vreme stacionirana južno od zarobljeničkog logora.

Tužilaštvo, pored toga, tvrdi da ni jedinica Pellumbi ni posetioci koji su dolazili u logor nisu mogli da rukovode funkcionisanjem zarobljeničkog logora Lapušnik. Žalbeno veće zaključuje, međutim, da tužilaštvo nije pokazalo da su funkcionisanjem logora morali da rukovode pripadnici samo jedne, konkretne, jedinice OVK kao što je bila jedinica Čeliku 3. Štaviše, iz dokaza se moglo razumno zaključiti da su pripadnici jedinice Pellumbi ili drugih jedinica OVK u blizini zarobljeničkog logora učestvovali u funkcionisanju logora.

Žalbeno veće, pored toga, odbacuje tvrdnju tužilaštva da je Pretresno veće propustilo da uzme u obzir posredne dokaze kada je ocenjivalo da li je jedinica Čeliku 3 odgovorna za funkcionisanje zarobljeničkog logora, budući da je iz Prvostepene presude očigledno da dokazi izvedeni zaključivanjem i posredni dokazi jesu uzeti u obzir. Pored toga, Žalbeno veće se uverilo da Pretresno veće nije pogrešno primenilo pojedinačni pristup prilikom ocenjivanja dokaza koji se odnose na blizinu jedinice Čeliku 3 zarobljeničkom logoru, kako to navodi tužilaštvo.

Tužilaštvo navodi alternativni argument da je Pretresno veće pogrešilo zato što nije zaključilo da su pripadnici jedinice Čeliku 3 učestvovali u funkcionisanju logora. Tužilaštvo, konkretno, tvrdi da je Pretresno veće pogrešilo zato što nije zaključilo da su Haradin Bala i dvojica stražara u logoru po imenu Tamuli i Salihli bili pripadnici jedinice Čeliku 3 i da iz njihovog učešća u funkcionisanju zarobljeničkog logora u svojstvu pripadnika te jedinice proističe komandna odgovornost Isaka Musliua. Žalbeno veće zaključuje, međutim, da je na osnovu dokaza bilo razumno zaključiti da ta trojica stražara nisu bili pripadnici jedinice Čeliku 3 tokom celog perioda na koji se odnosi Optužnica. S obzirom na to, Žalbeno veće se uverilo da je to što Pretresno veće nije zaključilo da su pripadnici jedinice Čeliku 3 učestvovali u funkcionisanju zarobljeničkog logora bilo razumno.

Žalbeno veće se uverilo da Pretresno veće nije pogrešilo zato što nije zaključilo da Isak Musliu snosi individualnu krivičnu odgovornost na osnovu člana 7(3) Statuta za zločine počinjene u zarobljeničkom logoru Lapušnik. Drugi osnov za žalbu tužilaštva se, prema tome, odbija.

Najzad, kada je reč o trećem osnovu za žalbu tužilaštva u vezi s navodnim učešćem Isaka Musliua u sistemskom udruženom zločinačkom poduhvatu, Žalbeno veće podseća na svoj zaključak, pri čemu sudija Schomburg ima suprotno mišljenje, da na osnovu dokaza ne

sledi jedini razuman zaključak da je Isak Musliu učestvovao u funkcionisanju zarobljeničkog logora. Prema tome, Žalbeno veće zaključuje da je po navodima tužilaštva u okviru trećeg osnova za žalbu već rešeno.

Sada ću pročitati dispozitiv presude po žalbi. Gospodine Bala, molim ustanite.

Iz gorenavedenih razloga, **ŽALBENO VEĆE**,
NA OSNOVU člana 25 Statuta i pravila 117 i 118 Pravilnika o postupku i dokazima;
IMAJUĆI U VIDU pismene podneske strana u postupku i argumentaciju koju se one iznele na pretresu održanom 5. i 6. juna 2007. godine;
ZASEDAJUĆI na javnoj sednici;
ODBIJA žalbu Haradina Bale u celini;
ODBIJA žalbu tužilaštva, pri čemu sudija Schomburg ima suprotno mišljenje u vezi s prvim osnovom za žalbu tužilaštva koji se odnosi na Isaka Musliua;
POTVRĐUJE kaznu koju je Pretresno veće izreklo Haradinu Bali, pri čemu se, na osnovu pravila 101(C) Pravilnika, vreme koje je Haradin Bala dosad proveo u pritvoru uračunava u kaznu; i
NALAŽE, u skladu s pravilom 103(C) i pravilom 107 Pravilnika, da Haradin Bala ostane u pritvoru Međunarodnog suda dok se ne privedu kraju aranžmani za njegovo prebacivanje u državu u kojoj će služiti kaznu.

Sudija Mohamed Schahabuddeen prilaže deklaraciju.

Sudija Wolfgang Schomburg prilaže delimično suprotno mišljenje, izdvojeno mišljenje i deklaraciju.